

โครงการอบรมหลักสูตรข้าราชการ สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญระดับอำนาจการ (สศอ.)

หัวข้อ พัฒนาการในกระบวนการยุติธรรมไทย

ในวันจันทร์ที่ 28 เมษายน 2568

เวลา 09.00-12.00 น.

ณ ห้องประชุม สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ชั้น 4

นางพงษ์สวาท นิละโยธิน

ปลัดกระทรวงยุติธรรม

1. กระบวนการยุติธรรม

2. บทบาทภารกิจกระทรวงยุติธรรม

3. การขับเคลื่อนกระบวนการยุติธรรม

1. กระบวนการยุติธรรม

กระบวนการยุติธรรมไทย

สมัยสุโขทัย

- ชำระความแบบพ่อปกครองลูก

สมัยอยุธยา

- เป็นแบบแผนมากขึ้น จัดตั้งศาลครั้งแรก

สมัยรัตนโกสินทร์

- รัฐธรรมนูญ 2540
- แยกศาลออกจากกระทรวงยุติธรรม
- พ.ร.บ. ปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม

เมื่อก้าวเข้าสู่..... กระบวนการยุติธรรม

เรียนรู้ขั้นตอนการดำเนินคดีอาญาเบื้องต้น

บุคคลที่เกี่ยวข้องในคดีอาญา

- ผู้เสียหาย :** ผู้ที่ได้รับ ความเสียหายจากการกระทำผิดกฎหมาย ใดๆอย่างหนึ่ง
- ผู้ต้องหา :** ผู้ที่ถูกกล่าวหาว่าทำผิดกฎหมาย แต่ยังไม่ถูกฟ้องต่อศาล
- โจทก์ :** พนักงานอัยการ หรือ ผู้เสียหาย (หรือทั้งคู่) ฟ้องคดีอาญาต่อศาล
- จำเลย :** ผู้ที่ถูกฟ้องศาล โดยข้อหาว่าได้กระทำความผิดทางอาญา
- พยาน :** ผู้ให้ข้อเท็จจริง ต่อพนักงานสืบสวน พนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ หรือศาล ในการดำเนินคดี
- พนักงานสอบสวน :** ผู้มีหน้าที่หาข้อเท็จจริงและหลักฐาน เพื่อทราบรายละเอียดและความผิด
- พนักงานอัยการ :** ผู้มีหน้าที่ฟ้องผู้ต้องหาต่อศาล

2. บทบาทภารกิจกระทรวงยุติธรรม

โครงสร้าง กระทรวงยุติธรรม

Structure of the Ministry of Justice

- 1 คณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ
National Commission for Justice Administration Development
- 2 สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (องค์การมหาชน)
Thailand Institute of Justice (Public Organization)
- 3 สถาบันอนุญาโตตุลาการ
Thailand Arbitration Center

กระทรวงยุติธรรม
Ministry of Justice

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม
Minister of Justice

สำนักงานรัฐมนตรี
Office of The Minister

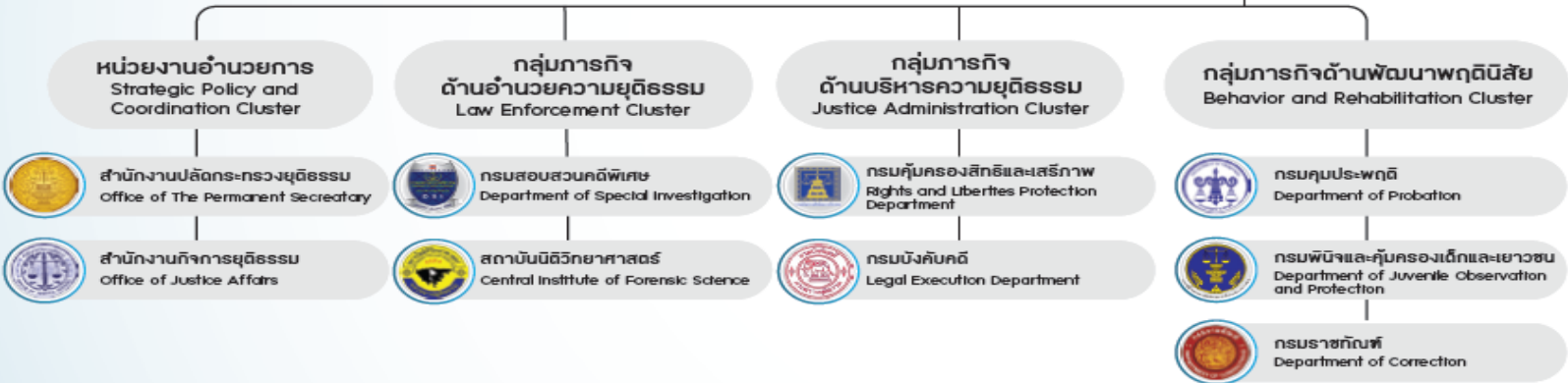
ปลัดกระทรวงยุติธรรม
Permanent Secretary of Justice

4
เนติบัณฑิตยสภา
The Thai Bar Association

สภานายความ
Lawyers Council of Thailand

5
ส่วนราชการในสังกัดกระทรวงยุติธรรม และขึ้นตรงต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม
Agencies under the Ministry of Justice and Reporting Directly to the Minister

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
Office of The Narcotics Control Board

— หมายถึง การบังคับบัญชา
Referring to Command

- - - - - หมายถึง ได้รับการขออนุมัติ
Referring to Governance

— หมายถึง การกำกับดูแล
Referring to Supervision

- 1 จัดตั้งตามพระราชบัญญัติพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2549
- 2 จัดตั้งตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (องค์การมหาชน) พ.ศ. 2554
- 3 จัดตั้งตามพระราชบัญญัติสถาบันอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. 2550
- 4 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัติเนติบัณฑิตยสภา พ.ศ. 2507
- 5 ส่วนราชการในสังกัดกระทรวงยุติธรรม และขึ้นตรงต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

- 1. Established by the National Justice Administration Development Act, B.E. 2549 (2006)
- 2. Established by the Royal Decree for the Establishment of the Thailand Justice (Public Organization) B.E.2554 (2011)
- 3. Established by the Arbitration Institute Act, B.E 2550 (2007)
- 4. The Minister of Justice shall be in charge, acting in accordance with the Thai Bar Association Act, B.E. 2507 (1964)
- 5. Agencies under the Ministry of Justice and Reporting Directly to the Minister

ภารกิจของส่วนราชการ ในสังกัดกระทรวงยุติธรรม

○ สำนักงานรัฐมนตรี

ดำเนินการรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ และกลั่นกรองเรื่องเพื่อเสนอรัฐมนตรี รวมทั้งเสนอความเห็นประกอบการวินิจฉัยสั่งการของรัฐมนตรี สนับสนุนการทำงานของรัฐมนตรีในการดำเนินงานทางการเมืองระหว่างรัฐมนตรี รัฐสภาและประชาชน ประสานงานการตอบกระทู้ชี้แจงญัตติ ร่างพระราชบัญญัติ และกิจการอื่นทางการเมือง ดำเนินการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ ร้องเรียน หรือร้องขอความช่วยเหลือต่อรัฐมนตรี ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงานรัฐมนตรีหรือตามที่รัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

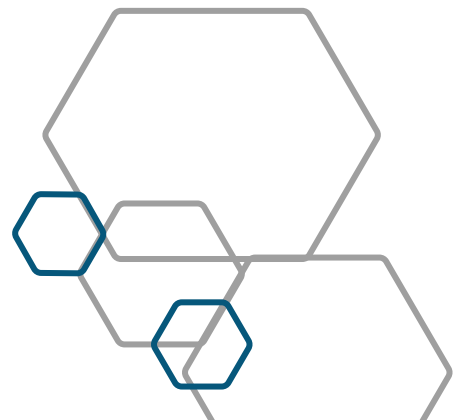
○ หน่วยงานอำนาจการ

สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม

ดำเนินการด้านการพัฒนายุทธศาสตร์ ศึกษา วิเคราะห์ จัดทำข้อมูลเพื่อใช้ในการกำหนดนโยบายเป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ของกระทรวง แปลงนโยบายของรัฐบาลและนโยบายของรัฐมนตรีเป็นแนวทางและแผนปฏิบัติการของกระทรวง กำกับ เร่งรัด ติดตาม ประเมินผล รวมทั้งประสานการปฏิบัติราชการของหน่วยงานในสังกัดกระทรวง และพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อใช้ในการบริหารงานและการบริการของหน่วยงาน ดูแลงานประชาสัมพันธ์ การต่างประเทศ พัฒนากฎหมายที่เกี่ยวข้อง และเผยแพร่

สำนักงานกิจการยุติธรรม

ดำเนินการเกี่ยวกับนโยบายและการพัฒนากระบวนการยุติธรรม โดยการศึกษาวิจัยการประเมินผล การบังคับใช้กฎหมายและนำผลให้คณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรมมีทิศทางการดำเนินการ ที่สามารถอำนวยความสะดวกยุติธรรมให้แก่ประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ภารกิจของส่วนราชการ ในสังกัดกระทรวงยุติธรรม

○ กลุ่มภารกิจด้านอำนวยความยุติธรรม (Law Enforcement Cluster)

กรมสอบสวนคดีพิเศษ

ดำเนินการด้านการป้องกัน ปราบปราม สืบสวน และสอบสวนคดีความผิดทางอาญาที่ต้องดำเนินการสืบสวน และสอบสวน โดยวิธีการพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยการสอบสวนคดีพิเศษ

สถาบันนิติวิทยาศาสตร์

ดำเนินการด้านการให้บริการตรวจพิสูจน์หลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ ตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคล เพื่อการติดตามบุคคลสูญหายและศพนิรนาม จัดเก็บรวบรวมข้อมูลสารพันธุกรรม พยานหลักฐาน เพื่อการเชื่อมโยง ข้อมูลเกี่ยวกับการกระทำผิดในด้านต่าง ๆ และสนับสนุนการดำเนินงานแก้ไขปัญหาความไม่สงบในจังหวัด ชายแดนภาคใต้ ศึกษา วิจัย สนับสนุนการศึกษาวิจัยทางด้านนิติวิทยาศาสตร์ร่วมกับส่วนราชการ หน่วยงาน ของรัฐหรือองค์กรอื่น เผยแพร่ความรู้ ฝึกอบรม และพัฒนาบุคลากรด้านนิติวิทยาศาสตร์ สร้างเครือข่ายในการ จัดทำมาตรฐานและพัฒนางานด้านนิติวิทยาศาสตร์ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

ภารกิจของส่วนราชการ ในสังกัดกระทรวงยุติธรรม

○ กลุ่มภารกิจด้านบริหารความยุติธรรม (Justice Administration Cluster)

กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ

ดำเนินการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน โดยดำเนินการจ่ายเงินช่วยเหลือแก่ผู้เสียหายเหยื่ออาชญากรรม และจ่ายเงินชดเชยทดแทนแก่จำเลยที่ศาลยกฟ้องว่ามีได้เป็นผู้กระทำผิด รับเรื่องราวร้องทุกข์ของประชาชนและให้คำปรึกษาทางกฎหมาย จัดหาทนายในการช่วยเหลือต่อสู้คดี รวมถึงพิจารณาจัดเงินช่วยเหลือแก่ผู้ยากไร้ และต้องการรับความยุติธรรมในกระบวนการยุติธรรม สร้างความสมานฉันท์และระงับข้อพิพาทในสังคม ดำเนินการคุ้มครองพยานและรับผิดชอบพันธกรณีตามสนธิสัญญาระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชน

กรมบังคับคดี

ดำเนินการบังคับคดีแพ่ง คดีล้มละลาย และการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ตามคำสั่งศาล ดำเนินการตรวจสอบสิทธิทางบัญชีของผู้มีส่วนได้เสียเพื่อรับส่วนแบ่งจากคดี ตรวจสอบค่าใช้จ่ายและเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการบังคับคดี ชำระบัญชีห้างหุ้นส่วน บริษัทหรือนิติบุคคล ในฐานะผู้ชำระบัญชีตามคำสั่งศาล รับวางทรัพย์จากลูกหนี้หรือผู้มีสิทธิวางทรัพย์ ดำเนินการประเมินราคาทรัพย์ ดำเนินการเกี่ยวกับการเดินหมายคำคู่ความหนังสือหรือประกาศของศาลหรือหน่วยงานในสังกัด

ภารกิจของส่วนราชการ ในสังกัดกระทรวงยุติธรรม

○ กลุ่มภารกิจด้านพัฒนาพฤตินิสัย (Behavior and Rehabilitation Cluster)

กรมคุมประพฤติ

ดำเนินการสืบเสาะและพินิจ ควบคุมและสอดส่อง แก้ไข ฟื้นฟูและสงเคราะห์ผู้กระทำผิดในชั้นก่อนฟ้อง ชั้นพิจารณาคดีของศาล และภายหลังที่ศาลมีคำพิพากษาตามที่กฎหมายกำหนด ดำเนินการฟื้นฟูสมรรถภาพ ผู้ติดยาเสพติด ส่งเสริมสนับสนุนเกี่ยวกับการแก้ไขฟื้นฟูและสงเคราะห์ผู้กระทำผิดในชุมชน จัดทำและประสาน แผนงานของกรมให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนแม่บทของกระทรวง รวมทั้งเร่งรัด ติดตาม และประเมินผล การปฏิบัติงานของหน่วยงานในสังกัด เสริมสร้าง สนับสนุนและประสานงาน ให้ภาคประชาสังคมเข้ามา มีส่วนร่วมและเป็นเครือข่ายในการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิด ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็น อำนาจหน้าที่ของกรมหรือตามที่กระทรวงหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

ดำเนินการพิทักษ์และคุ้มครองสิทธิเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิด ส่งเสริมความมั่นคงของสถาบันครอบครัว และชุมชน ดำเนินการด้านคดีอาญา คดีครอบครัว กำกับการปกครอง บำบัด แก้ไขฟื้นฟู ป้องกัน พัฒนา และ สงเคราะห์ ตลอดจนติดตามประเมินผลเด็กและเยาวชน ประสานความร่วมมือและสร้างเครือข่ายชุมชน องค์การภาครัฐและเอกชน ทั้งภายในและต่างประเทศ ศึกษาวิเคราะห์และพัฒนากฎหมายการพิทักษ์คุ้มครอง สิทธิเด็กและเยาวชน รวมทั้งระบบรูปแบบวิธีการปฏิบัติเกี่ยวกับงานคดี และการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชน พัฒนาบุคลากรและระบบการบริหารจัดการให้เข้าสู่มาตรฐานการบริหารจัดการภาครัฐ

กรมราชทัณฑ์

ดำเนินการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดให้เป็นไปตามคำพิพากษาหรือคำสั่งตามกฎหมาย โดยดำเนินการตามกฎหมาย ว่าด้วยการราชทัณฑ์และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง กำหนดแนวทางปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้สอดคล้องกับกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ นโยบายของกระทรวง หลักอาชญาวิทยาและหลักทัณฑวิทยา ตลอดจนข้อกำหนดมาตรฐาน ชั้นต่ำสำหรับปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง และข้อเสนอแนะในเรื่องที่เกี่ยวข้องขององค์การสหประชาชาติ ดำเนินการ เกี่ยวกับสวัสดิการและการสงเคราะห์แก่ผู้ต้องขัง

ภารกิจของส่วนราชการ ในบังคับบัญชา/กำกับดูแล

○ สังกัดกระทรวงยุติธรรม

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

ดำเนินการด้านการประสานงาน อำนวยการด้านนโยบาย แผนงาน งบประมาณ และบูรณาการปฏิบัติงาน ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ทั้งภาครัฐและเอกชน รวมทั้งประสานความร่วมมือกับต่างประเทศ ตรวจสอบ ยึด อาัยดทรัพย์สิน ประชาสัมพันธ์ และติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

○ องค์กรอิสระ/ องค์กรมหาชน (Public organization)

สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย

เป็นองค์กรมหาชน จัดตั้งขึ้นโดยพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (องค์การมหาชน) พ.ศ.2554 มีภารกิจหลักในการส่งเสริมการอนุวัติข้อกำหนดสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติ ต่อผู้ต้องขังหญิงในเรือนจำ และมาตรการที่มีใช้การคุมขังสำหรับผู้กระทำความผิดหญิง หรือข้อกำหนดกรุงเทพ ตลอดจนพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในกระบวนการยุติธรรม และสนับสนุนการวิจัยและฝึกอบรมเพื่อรองรับ การอนุวัติข้อกำหนดกรุงเทพ และการส่งเสริมหลักนิติธรรม และยกระดับภาพลักษณ์กระบวนการยุติธรรมไทย ในระดับสากล

สถาบันอนุญาโตตุลาการ

เป็นองค์กรอิสระแยกต่างหากจากองค์กรของรัฐ โดยเป็นองค์กรที่ได้รับเงินอุดหนุนจากรัฐบาลและเป็นองค์กร ที่แสวงหากำไร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุน และส่งเสริมระบบอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศ และเป็น สถาบันที่ให้บริการด้านอนุญาโตตุลาการที่มีความเป็นอิสระได้มาตรฐานสากลเพื่อเป็นการยกระดับ และพัฒนา สถาบันระงับข้อพิพาทโดยวิธีอนุญาโตตุลาการในปัจจุบันของไทยให้เป็นที่ไปไปในแนวทางเดียวกับองค์กรระงับ ข้อพิพาทในนานาอารยประเทศ

3. การขับเคลื่อนกระบวนการยุติธรรม

แผนระดับ 1

ยุทธศาสตร์ชาติ

แผนระดับ 2

แผนแม่บทภายใต้
ยุทธศาสตร์ชาติ

แผนการปฏิรูป
ประเทศ

แผนพัฒนา
เศรษฐกิจ
และสังคมแห่งชาติ

นโยบายและแผน
ระดับชาติว่าด้วย
ความมั่นคงฯ

แผนระดับ 3

แผนการปฏิรูปด้าน...

แผนปฏิบัติการราชการ
(ราย 5 ปี และรายปี)

แผนอื่นๆ

กระทรวงยุติธรรมเป็นเจ้าภาพหลัก (จ.1, จ.2, จ.3)

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ 22 กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม

การพัฒนากฎหมาย

1

220101 กฎหมายไม่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาภาครัฐและภาคเอกชน อยู่ภายใต้กรอบกฎหมาย ที่มุ่งให้ประชาชนในวงกว้างได้รับประโยชน์จากการพัฒนา ประเทศโดยทั่วถึง

2

220102 การปฏิบัติตามและการบังคับใช้กฎหมายมีความคุ้มค่า ทางเศรษฐกิจ ทั่วถึง ไม่เลือกปฏิบัติ และเป็นธรรม

3

220103 ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนากฎหมาย

4

220104 การมีกฎหมายที่ดีและเท่าที่จำเป็น

การพัฒนากระบวนการยุติธรรม

1

220201 การอำนวยความสะดวกยุติธรรมมีความโปร่งใส สะดวก รวดเร็ว เสมอภาค ทั่วถึง เป็นธรรม และปราศจากการเลือกปฏิบัติ

การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ 22

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (22)
ประเด็นกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม

ประเด็น 22

กฎหมาย

220101 กฎหมายไม่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาภาครัฐ และภาคเอกชน อยู่ภายใต้กรอบกฎหมายที่มุ่งให้ประชาชนในวงกว้างได้รับประโยชน์จากการพัฒนาประเทศโดยทั่วถึง

220102 การปฏิบัติตามและการบังคับใช้กฎหมาย มีความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจทั่วถึง ไม่เลือกปฏิบัติ และเป็นธรรม

220103 ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนากฎหมาย

220104 การมีกฎหมายที่ดีและเท่าที่จำเป็น

กระบวนการยุติธรรม

220201 การอำนวยความสะดวกยุติธรรม มีความโปร่งใส สะดวก รวดเร็ว เสมอภาค ทั่วถึง เป็นธรรมและปราศจากการเลือกปฏิบัติ

แนวทางการขับเคลื่อน

แผน

แผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ๑.3 และ๑.4

แผนปฏิบัติราชการกระทรวงยุติธรรม 5 ปี และรายปี

แนวทางการขับเคลื่อน

กลไก

คณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ (กพยช.)

กลุ่มขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดอง กระทรวงยุติธรรม (กลุ่ม ป.ย.ป.ยธ.)

การขับเคลื่อน

การจัดทำโครงการเพื่อขับเคลื่อนการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ

แนวทางการจัดทำคำขอลงงบประมาณ

การติดตาม

eMENSOCR

ปัญหา-อุปสรรค

หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม มีความเป็นอิสระและมีแผนการดำเนินงานของตนเอง

งบประมาณภาครัฐ ยังไม่เพียงพอต่อการดำเนินการ

แผนยุทธศาสตร์กระทรวงยุติธรรม

ยุทธศาสตร์กระทรวงยุติธรรม ระยะ 20 ปี
(พ.ศ. 2560 – 2579)

แผนปฏิบัติราชการ ระยะที่ 1
(พ.ศ. 2563 – 2565)

แผนปฏิบัติราชการ ระยะที่ 2
(พ.ศ. 2566 – 2570)

แผนปฏิบัติราชการรายปี
กระทรวงยุติธรรม

พ.ศ. 2564

พ.ศ. 2565

แผนปฏิบัติราชการรายปี
สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม

พ.ศ. 2564

พ.ศ. 2565

แผนปฏิบัติราชการรายปี
กระทรวงยุติธรรม

พ.ศ. 2566

พ.ศ. 2567

พ.ศ. 2568

แผนปฏิบัติราชการรายปี
สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม

พ.ศ. 2566

พ.ศ. 2567

พ.ศ. 2568

จุดเน้นของแผนปฏิบัติ ราชการระยะต่าง ๆ

1

ระยะที่ 1
พ.ศ. 2563 - 2565

2

ระยะที่ 2
พ.ศ. 2566 - 2570

3

ระยะที่ 3
พ.ศ. 2571 - 2575

4

ระยะที่ 4
พ.ศ. 2576 - 2580

กฎหมายดี

เข้าถึงดี

บังคับใช้ได้

ส่งเสริมคนดี

แผนปฏิบัติราชการ

เสริมสร้างการรับรู้ด้านกฎหมายและ
การอยู่ร่วมกันภายใต้สังคมเคารพกติกา

ส่งเสริมการเข้าถึงบริการงานยุติธรรม
การช่วยเหลือเยียวยาและ
การไกล่เกลี่ยข้อพิพาท

เพิ่มประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมาย
และพัฒนาระบบงานยุติธรรม

แก้ไข ฟื้นฟูผู้กระทำผิด
และคืนคนดีสู่สังคม

“ สังคมเป็นธรรม
ทุกคนเท่าเทียม ”

วิสัยทัศน์และพันธกิจ

แผนปฏิบัติการราชการระยะ 5 ปี

ของกระทรวงยุติธรรม

วิสัยทัศน์

แผนปฏิบัติการระยะ 5 ปี ของกระทรวงยุติธรรม

"อำนวยความสะดวก ลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในสังคม"

พันธกิจ

1. กำหนดนโยบายและแผน ทิศทางการพัฒนา และบูรณาการงานยุติธรรม
2. ให้บริการงานยุติธรรมเพื่อให้ประชาชนเข้าถึงความยุติธรรม
3. เพิ่มประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมายและพัฒนากระบวนการยุติธรรม
4. พัฒนาพฤตินิสัยผู้กระทำผิดให้เป็นคนดีและอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างปกติสุข

เป้าประสงค์

1. นโยบายและแผนในงานยุติธรรมมีความทันสมัย สอดรับกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง
2. ประชาชนได้รับการช่วยเหลือจากการให้บริการงานยุติธรรมอย่างรวดเร็วทั่วถึง และเป็นธรรม
3. ประชาชนมีความเชื่อมั่นในการบังคับใช้กฎหมายและมีความเชื่อมั่นต่อกระทรวงยุติธรรม
4. ผู้กระทำผิดได้รับการพัฒนาพฤตินิสัย และสามารถกลับคืนสู่สังคมได้อย่างเป็นปกติสุข

**เป้าประสงค์หลักและ
อุดมการณ์ในการปฏิบัติงาน**

สังคมเป็นธรรม ทุกคนเท่าเทียม

สังคมเป็นธรรม

สังคมที่สงบสุข มีความเป็นธรรม

ทุกคนเท่าเทียม

ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการ
ได้อย่างเสมอภาค ทั้งถึง เท่าเทียม

1. กฎหมายดี

การมีกฎหมายที่ดีทันสมัย โดยต้องมีการพัฒนากฎหมายให้ทันต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปอยู่เสมอและกฎหมายต้องไม่ขัดแย้งกันเอง ประชาชนต้องมีส่วนร่วมในการพัฒนากฎหมาย และกฎหมายต้องไม่เอื้อประโยชน์ให้แก่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง รวมทั้งต้องส่งเสริมการสร้างการรับรู้ด้านกฎหมายให้แก่ประชาชน เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึง เข้าใจ และรับทราบเนื้อหาของกฎหมายที่เป็นประโยชน์และเกี่ยวข้องกับสิทธิและหน้าที่ของตนเองได้

2. บังคับใช้ได้

การบังคับใช้กฎหมายโดยเจ้าหน้าที่บังคับใช้กฎหมายต้องมีประสิทธิภาพ และมีองค์ความรู้ในการปฏิบัติงาน ไม่เรียกรับผลประโยชน์ กระบวนการ/ขั้นตอนในการบังคับใช้กฎหมายมีความชัดเจน และการดำเนินการในการบังคับใช้กฎหมายต้องดำเนินการอย่างเปิดเผย มีความโปร่งใส และตรวจสอบได้

3. เข้าถึงดี

ประชาชนต้องสามารถเข้าถึงบริการงานยุติธรรมได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และไม่เสียค่าใช้จ่ายสูง ประชาชนมีการรับรู้ช่องทางในการเข้าถึงบริการงานยุติธรรมที่หลากหลาย รวมถึงการบริการงานยุติธรรมให้แก่ประชาชนต้องไม่สร้างภาระ และลดความซ้ำซ้อนในการดำเนินการ

4. ส่งเสริมคนดี

การดำเนินการเพื่อปรับเปลี่ยน/พัฒนาพฤติกรรมนิสัยและให้โอกาสผู้พ้นโทษ กลับคืนสู่สังคม รวมถึงการให้การศึกษา และสร้างอาชีพให้แก่ผู้ที่เคยกระทำความผิดได้กลับคืนสู่สังคมและใช้ชีวิตอย่างเป็นปกติสุข

แผนปฏิบัติการราชการระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566 - 2570) กระทรวงยุติธรรม

วิสัยทัศน์

อำนวยความสะดวกยุติธรรม ลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในสังคม

เป้าหมายภาพรวม

1 ระบบงานยุติธรรมและการบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพ 2 ประชาชนได้รับบริการงานยุติธรรมอย่างทั่วถึง เท่าเทียม และเป็นธรรม

ตัวชี้วัดภาพรวม

1 ความเชื่อมั่นของประชาชนที่มีต่อกระบวนการยุติธรรมของกระทรวงยุติธรรม 2 ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการงานยุติธรรมได้อย่างรวดเร็ว ทั่วถึง และเป็นธรรม

<p>แผนปฏิบัติการ เรื่อง เสริมสร้างการรับรู้ด้านกฎหมาย และการอยู่ร่วมกันภายใต้สังคมเคารพกติกา</p>	<p>แผนปฏิบัติการ เรื่อง ส่งเสริมการเข้าถึงบริการงานยุติธรรม การช่วยเหลือเยียวยา และการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท</p>	<p>แผนปฏิบัติการ เรื่อง เพิ่มประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมาย และพัฒนาระบบงานยุติธรรม</p>	<p>แผนปฏิบัติการ เรื่อง แก้ไข ฟันฟุผู้กระทำความผิด และคืนคนดีสู่สังคม</p>
<ul style="list-style-type: none"> พัฒนากฎหมายให้ทันสมัย สร้างการรับรู้ด้านกฎหมาย และเคารพสิทธิ เสริมสร้างจิตสำนึกและปลูกฝังวัฒนธรรมเคารพกฎหมาย 	<ul style="list-style-type: none"> พัฒนาระบบการให้ความช่วยเหลือเยียวยา ประชาชนให้เข้าถึงความเป็นธรรม เพื่อลดความเหลื่อมล้ำในสังคม พัฒนาหรือเพิ่มช่องทางการเข้าถึง การให้บริการงานยุติธรรมและช่วยเหลือ ในการดำเนินคดี ส่งเสริมกระบวนการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท กระบวนการยุติธรรมทางเลือก และยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ 	<ul style="list-style-type: none"> พัฒนาประสิทธิภาพการดำเนินคดี การพิสูจน์ ทางนิติวิทยาศาสตร์ และการบังคับคดี พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ การบังคับใช้กฎหมายและพัฒนาระบบงานยุติธรรม พัฒนาระบบงานยุติธรรมตามมาตรฐานสากล พัฒนาบุคลากรและนวัตกรรม เพื่อความยุติธรรม ป้องกัน ปราบปรามและแก้ไขปัญหายาเสพติด 	<ul style="list-style-type: none"> เพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติต่อผู้ต้องหา และผู้กระทำความผิดทางอาญา พัฒนาระบบหรือโปรแกรมแก้ไข ฟันฟุผู้กระทำความผิด คืนคนดีสู่สังคม สร้างงาน สร้างอาชีพ และติดตาม ดูแล สงเคราะห์ภายหลังพ้นโทษ เพื่อให้ผู้พ้นโทษสามารถกลับคืนสู่สังคม ได้อย่างเป็นปกติสุข

หลักนิติธรรม (Rule of Law Index) 8 ปีจจัย ได้แก่

ประเทศไทยในปี 2024 พบว่า จากคะแนนเต็ม 1 ประเทศไทยได้ 0.50 คะแนน เป็นอันดับที่ 78 จาก 142 ประเทศทั่วโลก

การควบคุมอำนาจของรัฐบาล
(Constraints on Government Powers) 0.46 ↑

การปราศจากการคอร์รัปชัน
(Absence of Corruption) 0.46 ↑

การเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ
(Open Government) 0.48

สิทธิขั้นพื้นฐาน
(Fundamental Rights) 0.48 ↑

ระเบียบและความมั่นคง
(Order and Security) 0.74

การบังคับใช้กฎหมาย
(Regulatory Enforcement) 0.45 ↑

กระบวนการยุติธรรมทางแพ่ง
(Civil Justice) 0.50 ↑

กระบวนการยุติธรรมทางอาญา
(Criminal Justice) 0.41

คณะกรรมการพัฒนาการบริหารงาน ยุติธรรมแห่งชาติ (กพยช.)

รองนายกรัฐมนตรี / รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม / ปลัดกระทรวงการคลัง / ปลัดกระทรวงมหาดไทย / ปลัดกระทรวงยุติธรรม / ปลัดกระทรวง DE / อัยการสูงสุด / เจ้ากรมพระธรรมนูญ / ผบ.ตร. / เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา / เลขาธิการ ป.ป.ท. / เลขาธิการ ปปง. / เลขาธิการ ป.ป.ส. / เลขาธิการ สศช. / เลขาธิการ ครม. / เลขาธิการสำนักงานศาลปกครอง / เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม / เลขาธิการเนติบัณฑิตยสภา / นายกษัตริย์บัญชา / คณบดีคณะนิติศาสตร์ มช. / คณบดีคณะนิติศาสตร์ ม.ธุรกิจบัณฑิตย์ / ผู้แทนกระทรวงยุติธรรม / เลขาธิการ ก.พ. / ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ / ผู้ทรงคุณวุฒิด้านอาชญาวิทยา / ผู้ทรงคุณวุฒิด้านกฎหมาย / ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารงานยุติธรรม / ผอ.สกร. / รอง ผอ.สกร.